

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Ticaret Bakanı Sn. Ruhsar Pekcan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 02.06.2020

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

Türkiye'de yılda yaklaşık 270-280 bin ton civarında/çay tüketilmektedir. Bu miktarın yaklaşık 35 bin tonunu da yabancı menşeli çaylar oluşturmaktadır. Özellikle Güney Doğu Anadolu, Doğu Akdeniz ve Doğu Anadolu Bölgesi sınır illerinde yoğunlukla yabancı çaylar tüketilmektedir. Yabancı çay tüketim miktarının ancak %10- 15'lik bölümü ithalat yoluyla giriş yapmaktadır. Çayın diğer tarım ve sanayi ürünlerinde olduğu gibi dünya borsalarında oluşan değeri üzerinden vergilendirilerek ithal edilmesi gerekirken, beyan üzerinden çay ithaline izin verilmesi ve beyanların düşük gerçekleşmesi suistimale yol açarak çok miktarda yabancı menşeli çayların yurda girmesine neden olmaktadır. Bu nedenle yürürlükteki ithalat rejimi çerçevesinde, çayda uygulanmakta olan gümrük vergisi sisteminden Türk çay sektörü olumsuz yönde etkilenmektedir.

1 - Mevcut gümrük vergisi uygulamasında, ithal edilen çayın düşük bedel ile fatura edilmesini önlemek açısından, çayın beyan üzerinden değil gerçek değeri üzerinden vergilendirilmesinin sağlanması, için bir çalışma düşünülmekte midir?

2- Kaçak çayla etkin mücadelenin yapılabilmesi için; gümrüklerde çayın düşük fiyatla fatura edilerek ithal edilmesini, çayın yolcu beraberi zati eşya kapsamından çıkarılmasını, transit geçiş kapsamında yurda sokulan çayların çıkış gümrüğüne kadar titizlikle refakatçi ile takip ettirilmesini, gümrükte yakalanan kaçak çayların taşıyıcı kanalıyla satışı yerine, mahsurları dikkate alınarak öncelikle imha edilmesini sağlayacak tedbirler alınması için çalışmalar yapılmakta mıdır?

3- 2019 yılında yakalanan kaçak çay miktarı ne kadardır?